

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичних технологій та менеджменту
Кафедра управління та забезпечення якості у фармації

ГОСПОДАРСЬКЕ ТА МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

(назва освітньої компоненти)

РОБОЧА ПРОГРАМА
освітньої компоненти

підготовки _____ Другий (магістерський) рівень освіти
(назва рівня вищої освіти)
галузі знань _____ 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності _____ 073 Менеджмент
(код і найменування спеціальності)
освітньої програми _____ Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом
(найменування освітньої програми)
спеціалізації (й) _____
(найменування освітньої програми)

2023 рік
рік створення

Робоча програма освітньої компоненти Господарське та міжнародне приватне право спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом (1,63) для здобувачів вищої освіти 1 курсу.

Розробники:

КОЛЯДА Тетяна, доцент кафедри управління та забезпечення якості у фармації, канд. юрид. наук, доцент

(вказати ПРІЗВИЩЕ, ім'я авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри управління та забезпечення якості у фармації

Протокол від «01» вересня 2023 року № 1

Зав. кафедри

управління та забезпечення якості у фармації

(підпис)

проф. Тетяна КРУТСЬКИХ
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з економіко-управлінських та соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол від «05» вересня 2023 року № 1

Голова профільної комісії
з економіко-управлінських

та соціально-гуманітарних дисциплін

(підпис)

проф. Алла НЕМЧЕНКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання: українська

Статус освітньої компоненти: обов'язкова

Передумови вивчення освітньої компоненти: «Господарське та міжнародне приватне право» входить до комплексу підготовки фахівців, який забезпечується авторськими освітніми компонентами: «Управління персоналом і трудове право», «Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій», «Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій», тощо.

Предметом вивчення освітньої компоненти «Господарське та міжнародне приватне право» є сукупність правовідносин, що виникають та розвиваються між суб'єктами господарювання, які складаються під час здійснення ними господарської діяльності та відносини між іноземним елементом, що носять приватний характер.

Інформаційний обсяг освітньої компоненти. На вивчення освітньої компоненти відводиться 90 годин 3 кредитів ЄКТС.

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти «Господарське і міжнародне приватне право» є оволодіння знаннями щодо господарських правовідносин, суб'єктів господарювання, організації та припинення господарської діяльності, предмету міжнародного приватного права, джерел міжнародного приватного права, фізичних та юридичних особи у міжнародному приватному праві.

Основними **завданнями** освітньої компоненти «Господарське та міжнародне приватне право» є: формування у здобувачів системи теоретичних і практичних знань основ господарського права;

- засвоєння норм господарського законодавства;
- дослідження сутності різних наукових шкіл;
- вироблення у здобувачів вищої освіти наукового підходу до оцінки чинного господарського права, необхідності вдосконалення правового регулювання господарської діяльності, набуття навичок роботи з нормативним матеріалом;
- вміння розв'язати конкретні господарські ситуації на базі національного та міжнародного законодавства, розвитку правового мислення щодо реалізації господарського права в обраній сфері діяльності;
- усвідомлення відповідальності при здійсненні юридично значимих дій.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Господарське та міжнародне приватне право» забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

Згідно з вимогами стандарту/ освітньої програми освітня компонента забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

інтегральна:

- здатність застосовувати набуті знання, уміння та навички з дисциплін професійної підготовки для вирішення типових задач діяльності менеджера (управителя) в охороні здоров'я на відповідній посаді, включаючи розробку адекватної ринковим умовам стратегії розвитку закладів охорони здоров'я і суб'єктів фармацевтичного бізнесу; залучення необхідних ресурсів;

загальні:

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та інших країн світу в сфері управління, господарської діяльності і охорони здоров'я.

СК 15. Здатність планувати фінансово-господарську діяльність ФО, ЗОЗ та їх підрозділів,

формувати зважену фінансову політику приватних ЗОЗ і недержавних ФО шляхом збалансування економічних інтересів і соціальних функцій, здійснювати контроль за фіскально-правовими аспектами їх діяльності, планувати та визначати потребу у ресурсах, контролювати забезпеченість ресурсами та ефективність їх використання.

Інтегративні кінцеві *програмні результати навчання* (ПРН), формуванню яких сприяє освітній компонент:

ПРН 14. Обґрунтовувати оптимальні господарські рішення та управлінські альтернативи з метою оптимізації використання ресурсів ЗОЗ і ФО, спираючись на прогнозовані тренди соціально-економічного та демографічного розвитку системи охорони здоров'я і фармацевтичного ринку, знання нормативно-правових, законодавчих актів України та інших країн світу в сфері управління і охорони здоров'я. Визначати соціально-економічні результати управлінських рішень і оцінювати пов'язані з ними ризики.

ПРН 18. Планувати фінансово-господарську діяльність ФО, ЗОЗ та їх підрозділів, формувати зважену фінансову політику приватних ЗОЗ і недержавних ФО з урахуванням фіскально-правових аспектів їх діяльності в Україні, морально-етичних принципів і соціальної відповідальності.

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач вищої освіти повинен *знати*:

- сутність господарського права, його зв'язок з державним управлінням;
- порядок створення суб'єктів господарювання;
- порядок державної реєстрації суб'єктів господарювання;
- порядок припинення господарської діяльності;
- знати вітчизняне законодавство з міжнародного приватного права;
- орієнтуватися в основних положеннях законодавства окремих країн.

вміти:

- працювати з нормативно-правовою базою, яка регламентує діяльність суб'єктів господарської діяльності в охороні здоров'я і фармації;
- застосовувати норми правових актів у практичних ситуаціях, зокрема при укладенні договорів, контрактів;
- ідентифікувати ризики і відповідальність, пов'язані із порушенням норм господарського і міжнародного приватного права.

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	Денна форма						Заочна/дистанційна форми					
	у тому числі						у тому числі					
	всього	л	сем.	пз	лаб.	с. р.	всього	л	сем.	пз	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Господарське право												
Тема 1. Поняття та види господарської діяльності	-	-	-	-	-	-	14	1	-	1	-	12
Тема 2. Суб'єкти господарського права.	-	-	-	-	-	-	14	1	-	1	-	12
Тема 3. Організація та припинення господарської	-	-	-	-	-	-	16	2	-	1	-	13

діяльності													
Контроль змістового модулю 1	-			-			1				1		
Разом за змістовим модулем 1	-	-		-	-	-	45	4	-	4	-		37
Змістовий модуль 2. Міжнародне приватне право													
Тема 4. Вступ до міжнародного приватного права. Джерела міжнародного приватного права				-	-	-	14	2	-	0,5	-		18
Тема 5. Правове становище фізичних та юридичних осіб у міжнародному приватному праві				-	-	-	13,5	2	-	0,5	-		19
Контроль змістового модулю 2	-			-			1				1		
Разом за змістовим модулем 2	-	-		-	-	-	43	4	-	2	-		37
Семестровий залік	-	-		-	-	-	2	-	-	2	-		-
<i>Усього годин</i>	-	-		-	-	-	90	8	-	8	-		74

5. Зміст програми освітньої компоненти

Змістовий модуль 1. Господарське право.

Тема 1. Поняття та види господарської діяльності. Поняття і предмет господарського права. Правові відносини, що регулюються господарським правом. Принципи господарського права. Система господарського права. Джерела господарського права. Поняття, ознаки та принципи господарської діяльності. Види господарської діяльності. Особливості господарської діяльності в охороні здоров'я.

Тема 2. Суб'єкти господарського права. Поняття суб'єкта господарювання, його ознаки та види. Суб'єкти господарської діяльності без створення юридичної особи (фізичні особи - підприємці). Підприємства: поняття та види відповідно до законодавства України. Господарські товариства: поняття та види відповідно до законодавства України. Особливості установчих документів господарських товариств. Функції статутного фонду. Особливості створення та функціонування господарських товариств різних видів. Об'єднання підприємств, їх види та правовий статус. Характеристика суб'єктів господарського права в охороні здоров'я.

Тема 3. Організація та припинення господарської діяльності. Загальна характеристика законодавства, що регламентує порядок державної реєстрації суб'єктів підприємництва. Порядок і особливості державної реєстрації фізичних осіб - суб'єктів підприємницької

діяльності. Особливості реєстрації юридичних осіб. Підстави та наслідки скасування державної реєстрації суб'єктів господарювання. Особливості припинення господарської діяльності фізичних осіб. Реорганізація юридичної особи – суб'єкта господарської діяльності. Нормативно-правові акти, які регламентують порядок реорганізації суб'єктів господарської діяльності в охороні здоров'я в умовах медичної реформи.

Змістовий модуль 2. Міжнародне приватне право

Тема 4. Вступ до міжнародного приватного права. Джерела МПП. Сфера дії міжнародного приватного права, його роль в організації міжнародних економічних, наукових та культурних зв'язків. Предмет міжнародного приватного права. Приватні відносини міжнародного характеру. Поняття та види іноземного елемента у відносинах цивільного-правового характеру. Методи правового регулювання у міжнародному приватному праві. Склад та природа норм міжнародного приватного права. Колізійне право. Матеріальне право. Загальна характеристика джерел міжнародного приватного права, їх види.

Тема 5. Правове становище фізичних та юридичних осіб у міжнародному приватному праві. Особистий закон фізичної особи. Правовий статус іноземців і осіб без громадянства в Україні. Визначення понять «іноземець» та «особа без громадянства» за законодавством України. Цивільна правоздатність і дієздатність іноземних фізичних осіб.

Поняття особистого закону (статуту) юридичної особи. Основні критерії для визначення державної належності юридичних осіб. Іноземні юридичні особи в Україні, правовий режим їх діяльності. Правовий статус підприємств з іноземними інвестиціями в Україні. Особливості правового положення представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності, а також постійних представництв нерезидентів на території України і, зокрема, в охороні здоров'я і фармації. Міжнародні транснаціональні корпорації. Проблема міжнародних юридичних осіб. Діяльність українських юридичних осіб за кордоном.

6. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна/дистанційна форми
1	Тема 1. Поняття та види господарської діяльності	-	1
2	Тема 2. Суб'єкти господарського права.	-	1
3	Тема 3. Організація та припинення господарської діяльності.	-	2
4	Тема 4. Вступ до міжнародного приватного права	-	2
5	Тема 5. Правове становище фізичних та юридичних осіб у міжнародному приватному праві	-	2
Усього годин			8

7. Темі семінарських занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

8. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна/дистанційна форми
1	Тема 1. Поняття та види господарської діяльності. <i>Практична робота:</i> робота з нормативно-правовою		1

	базою. Ситуаційні завдання.		
2	Тема 2. Суб'єкти господарського права. <i>Практична робота:</i> робота з нормативно-правовою базою. Ситуаційні завдання.		1
3	Тема 3. Організація та припинення господарської діяльності. <i>Практична робота:</i> робота з нормативно-правовою базою. Ситуаційні завдання.		1
	Контроль ЗМ 1		1
4	Тема 4. Вступ до міжнародного приватного права <i>Практична робота:</i> робота з нормативно-правовою базою. Ситуаційні завдання.		0,5
5	Тема 5. Правове становище фізичних та юридичних осіб у міжнародному приватному праві <i>Практична робота:</i> робота з нормативно-правовою базою. Ситуаційні завдання.		0,5
	Контроль ЗМ 2		1
Семестровий залік з модуля 1-2: «Право (Господарське та міжнародне приватне право)»			2
Усього годин			8

9. Теми лабораторних занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна/дистанційна форми
1	Тема 1. Поняття та види господарської діяльності		12
2	Тема 2. Суб'єкти господарського права.		12
3	Тема 3. Організація та припинення господарської діяльності.		13
4	Тема 4. Вступ до міжнародного приватного права		18
5	Тема 5. Правове становище фізичних та юридичних осіб у міжнародному приватному праві		19
Семестровий залік з модуля 1-2: «Господарське право та міжнародне приватне»			-
Усього годин			74

Завдання для самостійної роботи

Підготувати наукові доповіді (есе) за наведеними темами:

1. «Бізнес-омбудсмен»: завдання і функції.
2. Господарські товариства: поняття та види відповідно до законодавства України.
3. Банкрутство суб'єктів господарювання: поняття, суб'єкти, умови порушення справи про банкрутство.
4. Вплив регулюючих механізмів на ціноутворення на лікарські засоби : аналіз економіко-правових аспектів.
5. Стратегії розвитку фармацевтичних компаній в умовах глобалізації ринку.

6. Оцінка ефективності і вартості охорони здоров'я у різних країнах: порівняльний аналіз.
7. Фармацевтичний ринок та інновації: інвестиційні аспекти та ризики.
8. Аутсорсинг в медичних закладах: переваги та недоліки для покращення господарської ефективності.
9. Ефективність страхування в системі охорони здоров'я: аналіз впливу на господарські відносини.
10. Вплив маркетингових стратегій на вибір лікарських препаратів пацієнтами та лікарями.
11. Етичні аспекти в медичній практиці: взаємозв'язок з господарськими відносинами.
12. Роль фармацевтичних лобістів у формуванні законодавчого середовища в галузі охорони здоров'я.
13. Аналіз впливу патентної системи на доступність та цінову політику лікарських препаратів.
14. Вплив медичних технологій на господарські відносини у сфері охорони здоров'я та фармацевтиці.
15. Стратегії управління запасами медичних товарів у лікарнях: оптимізація витрат.
16. Розвиток систем теле-медицини на основі штучного інтелекту: можливості та виклики.
17. Аналіз даних пацієнтів за допомогою глибокого навчання для прогнозування захворювань та вибору оптимального лікування.
18. Розвиток персоналізованої медицини з використанням аналітичних та прогностичних систем на основі штучного інтелекту.
19. Аналіз правового регулювання медичної етики та біоетики в сучасній медицині.
20. Закони і публічне здоров'я: роль правового середовища у запобіганні та керуванні епідеміями.
21. Правова відповідальність медичних працівників: аналіз судових справ та реформування системи.
22. Правові аспекти трансплантації органів та тканин: проблеми та перспективи.
23. Конфіденційність медичних даних та кібербезпека в медичинській сфері.
24. Правові аспекти медичних досліджень з використанням генетичної інформації.
25. Правове регулювання доступу до медичних послуг для вразливих груп населення.
26. Автономні системи в медицині: правові питання та етичні аспекти.
27. Правовий статус відновлювальної медицини та генетично модифікованих органів
28. Правова аналітика гендерної рівності в медичному секторі: роль законодавства та політик.
29. Отримання ліцензії на проведення медичної практики.
30. Використання штучного інтелекту для підвищення точності діагностики захворювань: економіко-правові аспекти.

Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінка з освітньої компоненти визначається з урахуванням результатів поточної навчальної діяльності здобувача вищої освіти та оцінок засвоєння ним окремих модулів.

Успішність кожного здобувача вищої освіти оцінюється за 100-бальною шкалою.

За поточну навчальну діяльність в межах модуля здобувач вищої освіти може отримати 60 балів. Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час складання підсумкового модульного контролю з урахуванням балів за самостійну роботу – 40 балів.

Оцінювання поточної навчальної діяльності (проводиться під час кожного заняття) – контроль теоретичних знань, практичних умінь та навичок. При засвоєнні кожної теми змістових модулів 1-2 за поточну навчальну діяльність здобувачам виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля сумуються. В залежності від кількості набраних балів здобувач може отримати за вивчення модуля на практичних заняттях **максимально 60 балів** або **мінімально — 36 балів**.

Застосовується така система бальних оцінок:

за кожен тему ЗМ1 (практичні заняття – теми 1-5): **мінімальна** кількість балів **8 бали**, **максимальна** – **12 балів** (див. таблицю):

Система оцінювання, бали	Критерії оцінки
8	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив недостатньо глибокі знання основного програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання; практичне завдання виконав самостійно, але допустив значні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
9-10	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив повне знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно, але допустив незначні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
11-12	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно без помилок та містить пояснення проведеного рішення.

Для допущення до семестрового заліку здобувач вищої освіти повинен здати всі теми з освітньої компоненти та скласти контроль засвоєння ЗМ 1-2 на прохідний бал.

Контроль засвоєння ЗМ проводиться у формі заліку за затвердженими білетами. Модуль вважається зарахованим, якщо здобувач вищої освіти набрав не менше мінімального балу.

Застосовується така система бальних оцінок для **контролю засвоєння ЗМ 1-2** здобувач може набрати **min - 10 балів, max - 20 балів**.

Система оцінювання, бали	Критерії оцінки
10-13	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив недостатньо глибокі знання основного програмного

	матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання; <ul style="list-style-type: none"> практичне завдання виконав самостійно, але допустив значні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
14-17	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив повне знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно, але допустив незначні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
18-20	виставляється студенту, який: <ul style="list-style-type: none"> виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання; практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано студентом самостійно без помилок та містить пояснення проведеного рішення.

Загальна оцінка включає результати семестрового екзамену за 100-бальною шкалою: максимально 100 балів або мінімально — 60 балів. Семестровий екзамен проводиться очно у письмовій формі та оцінюються за двома напрямками: теоретична частина: max – 40 балів та практична частина: max – 60 балів.

11. Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Контроль здобувачів при виконанні практичних завдань, вирішенні ситуаційних завдань, проміжні контролю з модулів.

Форма контролю - семестровий диференційований залік.

12. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма
2. Робоча програма освітньої компоненти.
3. Силабус освітньої компоненти
4. Слайдові, текстові лекції.
5. Тестові завдання для щоденного контролю.
6. Завдання для самостійної роботи здобувачів.
7. Тестові завдання для самостійного контролю.
8. Комплекти білетів з еталонами відповідей для контролю змістових модулів.

13. Рекомендована література

Основна

1. Коляда Т.А. Господарське та міжнародне приватне право: [Електронний ресурс] : методичні рекомендації для практичних занять для здобувачів вищої освіти освітньої програми «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». Харків : НФаУ, 2023.
2. Коляда Т.А. Господарське та міжнародне приватне право : [Електронний ресурс]: методичні рекомендації для самостійної підготовки здобувачів вищої освіти освітньої програми «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». Харків: НФаУ, 2023.
3. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
4. Про міжнародне приватне право : Закон України від 23.06.2005 № № 2709-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
6. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

Допоміжна література

1. Коляда Т.А., Світлична К.С., Митрович О.С. Інститут бізнес-омбудсмена – інструмент захисту прав та інтересів суб'єктів підприємництва Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". - 2022. - №1. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16433876437855.pdf>
2. Проневич О.С., Коляда Т. А. Аутсорсинг окремих функцій суб'єктів публічної адміністрації: управлінсько-правовий аспект // Журнал східноєвропейського права. – 2021. – № 88. С. 32-42. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2021/05/pronevych_koliada_88.pdf
3. Швидка Т.І. Господарське право : у схемах та таблицях. Харків: Право, 2022.
4. Білоусов Є.М., Яковюк І.В. Міжнародне приватне право. Харків: Право, 2021.
5. Мілаш В. С. Господарське право: навч. посіб. для підготовки до іспитів. 7-е вид., змін. Х.: Право, 2021. 402 с.
6. Медичне право : підручник. / за заг.ред. д-ра юрид. наук, проф. С.Б.Булеци; д-ра юрид. наук, доц. М.В. Менджул.- Ужгород : ТОВ «РІК-У», 2021.-720с.
7. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 15: Господарське право / редкол.: В. А. Устименко та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. унт ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 784 с.

Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Сайт кафедри управління та забезпечення якості НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://quality.nuph.edu.ua/>.
2. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
5. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-okhoroni-zdorovya-ukraini>
6. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>
7. Офіційний сайт Міжнародної організації праці. URL: <http://www.ilo.org/global/lang-en/index.htm>
8. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: <http://europa.eu/>